

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z25-054353
Onderwerp:	Accommodatiebeleid 2025-2035
Datum:	28 oktober 2025
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	F.C.J. Demarteau
Gevraagd besluit:	1. De nota "Accommodatiebeleid Roerdalen 2025–2035" als richtinggevend beleidskader vast te stellen. 2. In te stemmen met bijgevoegde Begrotingswijziging nr. 2026-03 3. Dorpsgesprekken op te starten om tot uitvoeringsplannen te komen.
Bijlage(n):	1. Richtinggevende nota "Accommodatiebeleid Roerdalen 2025–2035" 2. Raadsbesluit 3a Reactie samenwerkende Dorpshuizen 3b Brief Apollo Vitaal 3c Reactie Dorpshuizen op brief Apollo Vitaal 4 Position Paper samenwerkende voetbalclubs 5 Begrotingswijziging nr. 2026-03

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Accommodatiebeleid 2025-2035.

2. Inleiding

Roerdalen staat voor een belangrijke transitie in het denken over maatschappelijke accommodaties. De maatschappelijke en demografische veranderingen in onze gemeente vragen om een actualisatie van het bestaande accommodatiebeleid. De samenstelling van de bevolking verandert en voorzieningen worden op een andere manier gebruikt dan tien jaar geleden. Tegelijkertijd groeit de druk op vrijwilligersorganisaties, stijgen de exploitatiekosten en worden veel gebouwen ouder en minder duurzaam. In deze context staat de leefbaarheid in onze dorpen steeds meer onder druk.

Tegenover deze uitdagingen staat een sterke maatschappelijke betrokkenheid. In alle kernen van Roerdalen spelen ontmoetingsplekken, verenigingen en andere gemeenschapsinitiatieven een belangrijke rol in het sociale weefsel van het dorp. Deze initiatieven verdienen ondersteuning en toekomstbestendige voorzieningen die passen bij de lokale situatie.

De bijgevoegde nota 'Accommodatiebeleid Roerdalen 2025–2035' biedt een richtinggevend kader om dit mogelijk te maken. De nota richt zich op het versterken van de sociale infrastructuur, het bieden van duidelijkheid over (toekomstige) keuzes én het maken van ruimte voor maatwerk per dorp. Leefbaarheid, Samen Doen en samenhang staan daarin centraal. De nota geeft uitgangspunten die nodig zijn om duurzame, haalbare keuzes te maken over de inzet van gebouwen en middelen.

De nota is op 23 september 2025 gepresenteerd aan vertegenwoordigers van verenigingen, exploitanten, dorpshuizen en andere betrokkenen. In die bijeenkomst is gevraagd om eventuele feitelijke onjuistheden of zwaarwegende punten met ons te delen. De binnengekomen opmerkingen hebben wij zorgvuldig bekeken en waar wij feitelijke onjuistheden hebben geconstateerd, hebben wij deze gecorrigeerd in de aangepaste versie van de nota.

Tegelijkertijd zijn er ook inhoudelijke reacties binnengekomen die vooral gaan over interpretaties van het beleid, zorgen over mogelijke gevolgen of visies op de gewenste richting van het accommodatiebeleid. Zo hebben de samenwerkende Dorpshuizen hun zorgen gedeeld over het behoud van centrale ontmoetingsplekken, en benadrukken zij het belang van lokale identiteit en vrijwilligersstructuren. Ook de samenwerkende voetbalverenigingen hebben hun bezorgdheid uitgesproken over mogelijke privatiseringsrichtingen en vragen om verduidelijking en waarborging van hun positie. Wij nemen deze signalen serieus en stellen voor om deze visies in de vervolgfase – de uitvoeringsplannen per kern – verder te bespreken en zorgvuldig te wegen.

De bijgevoegde nota vormt het vertrekpunt: een richtinggevend beleidskader dat houvast biedt om met inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners het vervolgtraject vorm te geven. Dit traject geven we vorm op projectmatige wijze, met de inzet van een ervaren procesbegeleider, langs de kaders en uitgangspunten in de nota, op basis van maatwerk, participatie en wederzijds vertrouwen. We vinden het belangrijk om te doen wat we zeggen. De uiteindelijke keuzes worden uitgewerkt in concrete uitvoeringsplannen per dorp, die te zijner tijd met een advies vanuit het college over de (financiële en juridische) haalbaarheid, ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.

Wij vragen u de nota Accommodatiebeleid Roerdalen 2025–2035 vast te stellen als richtinggevend beleidskader en de benodigde middelen beschikbaar te stellen om het vervolgproces zorgvuldig en met voldoende capaciteit uit te kunnen voeren. Onder het kopje 'Argumenten' lichten wij dit nader toe.

3. Beslispunten

1. De richtinggevende nota "Accommodatiebeleid Roerdalen 2025–2035" als richtinggevend beleidskader vast te stellen.
2. In te stemmen met bijgevoegde Begrotingswijziging nr. 2026-03.
3. Dorpsgesprekken op te starten om tot uitvoeringsplannen te komen.

4 Argumenten

1.1 De nota biedt een toekomstgericht kader voor maatschappelijke voorzieningen.

De nota bevat richtinggevende uitgangspunten die inspelen op demografische ontwikkelingen, veranderend gebruik van accommodaties en financiële druk. Hiermee ontstaat een gedeeld vertrekpunt voor het gesprek met dorpen over onze voorzieningen.

Elke kern heeft een eigen dynamiek en behoefte. Door samen met exploitanten en gebruikers uitvoeringsplannen op te stellen, wordt het beleid lokaal verankerd. De uitvoeringsplannen voor alle kernen zijn gepland voor 2026; wij zullen eind 2026 de afzonderlijke uitvoeringsplannen gezamenlijk aan uw raad voorleggen. Daarbij hebben wij oog voor de samenhang van de verschillende plannen en de (financiële en juridische) haalbaarheid van de plannen.

2.1 Extra middelen zijn noodzakelijk om het vervolgproces zorgvuldig te begeleiden.

Uitvoeringsplannen per kern zorgen voor maatwerk en lokale betrokkenheid. Het opstellen van deze uitvoeringsplannen vraagt intensieve afstemming, ervaren procesbegeleiding en communicatie. Zonder extra inzet is het niet mogelijk om dorpsgesprekken en planvorming op maat te organiseren. Wij willen voor een periode van twee jaar extra capaciteit aantrekken (inschatting is tussen de 0,5 – 1 fte) die specifiek wordt ingezet voor coördinatie, participatie en inhoudelijke ondersteuning. Daarnaast sluiten wij de inhuur van specifieke expertise voor de totstandkoming van het vervolgtraject (bv. gerichte haalbaarheidsstudies) niet uit. Daarom stellen wij voor om voor de jaren 2026 en 2027 in totaliteit incidenteel € 400.000 beschikbaar te stellen.

In de nota refereren wij aan de wettelijke verplichtingen voor het verduurzamen van locaties. We weten dat deze verduurzaming leidt tot extra kosten de komende 10 jaren. Momenteel kunnen wij dit nog niet concreet maken. Ook deze kosten zullen onderdeel zijn van de uitvoeringsplannen per dorp; waar het gaat over hoge en/of onverwachte extra uitgaven zullen wij uw raad bijtijds informeren.

Eerder heeft uw raad een taakstelling van structureel € 100.000 euro in onze meerjarenbegroting opgenomen met betrekking tot onze accommodaties. Deze taakstelling is vastgesteld zonder rekening te houden met de uitkomsten van deze actualisatie.

De nota laat zien dat maatwerk, participatie en herinvesteringen nodig zullen zijn om maatschappelijke voorzieningen toekomstbestendig te maken. Een taakstelling legt een wissel op deze opgave. Dit kan ten koste gaan van de uitvoeringskracht en het draagvlak binnen onze kernen.

Wij willen uw raad als financiële denklijn nog verder meegeven om mogelijke toekomstige structurele besparingen (bv. als gevolg van renovatie, verduurzaming, afstoot of sluiting) te oormerken voor toekomstige investeringen binnen het accommodatiebeleid. Daarmee wordt het beleid concreet en zichtbaar voor inwoners en voorkomt dat besparingen terecht komen in de algemene middelen. Dit draagt zeker bij aan het vertrouwen in het vervolgproces. Mocht dit in de toekomst aan de orde zijn dan zullen wij dat in voorkomende gevallen gericht aan uw raad voorstellen.

5 Kanttekeningen

1.1 De nota is richtinggevend, maar roept mogelijk vragen op over concrete gevolgen per kern.

Exploitanten of verenigingen kunnen onzeker zijn over het behoud van hun accommodatie. De nota is nadrukkelijk géén sluitende lijst van te behouden of te sluiten voorzieningen. De concrete invulling volgt via uitvoeringsplannen per kern, met participatie en maatwerk.

1.2 De gekozen aanpak om tot concreet beleid te komen, via dorpsgesprekken, participatie en maatwerk kan extra uitgaven tot gevolg hebben.

Deze aanpak is bedoeld om te komen tot goed gedragen voorstellen per kern. Juist omdat de lokale context centraal staat en inwoners, verenigingen en exploitanten actief worden betrokken, kunnen daaruit oplossingen voortkomen die afwijken van standaardbeleid of eerdere aannames. Een voorstel dat breed wordt gesteund binnen een kern, kan daardoor extra investeringen vragen – bijvoorbeeld voor behoud of aanpassing van een voorziening, of voor een alternatief initiatief vanuit de gemeenschap.

Hoewel dit kan leiden tot hogere kosten dan vooraf geraamd, levert het ook winst op in de vorm van maatschappelijk draagvlak, betrokkenheid en een grotere kans op succesvolle en duurzame uitvoering. Het is van belang dat in de uitvoeringsfase ruimte blijft voor afwegingen tussen financiële kaders en lokaal gedragen keuzes, waarbij per situatie wordt gekeken naar de meerwaarde van extra inzet van middelen.

1.2 Binnengekomen reacties onderstrepen het belang van verdere samenwerking in de uitvoering.

Bij de voorbereiding van dit voorstel zijn verschillende reacties ontvangen van belanghebbenden. De nota is op 23 september tijdens een bijeenkomst gepresenteerd. Naar aanleiding van deze presentatie is de mogelijkheid geboden om de nota in te lezen en te reageren op feitelijke onjuistheden of zwaarwegende zaken. De ontvangen reacties zijn onder te verdelen in drie categorieën:

a. Reacties met feitelijke onjuistheden

De opmerkingen die feitelijke onjuistheden bevatten, zijn in samenwerking met Synarchis zorgvuldig beoordeeld en waar nodig aangepast in de nota. De betreffende aanpassingen zijn als bijlage bij dit voorstel beschikbaar, zodat volledige transparantie wordt gewaarborgd. Hiermee is de inhoud feitelijk kloppend gemaakt en zijn misverstanden zoveel mogelijk weggenomen.

b. Reactie van de samenwerkende Dorpshuizen

De samenwerkende Dorpshuizen hebben hun zorgen en visie gedeeld over de invulling van het accommodatiebeleid in hun dorpen. Zij benadrukken het belang van het behoud van lokale identiteit, ontmoetingsplekken en de inzet van vrijwilligers. Hun reacties zijn vooral gebaseerd op aannames en beleidsvisies en betreffen met name de gewenste richting van het beleid.

Daarnaast heeft Apollo Vitaal, als maatschappelijke partner, een eigen brief aan uw raad gestuurd, waarin zij hun specifieke belangen en visie onderstrepen. Deze brief is niet afgestemd met de andere dorpshuizen, wat ook heeft geleid tot een reactie van de samenwerkende

Dorpshuizen. De reactie van de samenwerkende Dorpshuizen is opgenomen in bijlage 3a, de brief van Apollo Vitaal in bijlage 3b en de reactie daarop van de Dorpshuizen in bijlage 3c.

Hoewel de reacties geen feitelijke onjuistheden bevatten, maar vooral gaan over toekomstvisies en interpretaties, nemen wij de signalen en zorgen serieus. De bijdrage van deze partijen laat zien dat er sterke betrokkenheid is bij de toekomst van de maatschappelijke voorzieningen in de dorpen. Wij stellen dan ook voor om deze inbreng een volwaardige plek te geven in het vervolgproces, zodat de verschillende belangen, zorgen en inzichten zorgvuldig worden meegenomen in uitvoeringsplannen op maat per dorp, met oog voor leefbaarheid, identiteit en lokale draagkracht.

c. Reacties van de samenwerkende Voetbalverenigingen

De samenwerkende voetbalverenigingen hebben herhaaldelijk hun zorgen uitgesproken over passages in de conceptnota die, in hun ogen, een richting inslaan naar (verdere) privatisering van sportaccommodaties. Zij hebben duidelijk gemaakt dat zij hier geen voorstander van zijn en vragen om aanpassing van het beleid om dit expliciet uit te sluiten.

Net als de reacties van de samenwerkende dorpshuizen gaat het hier niet om feitelijke onjuistheden, maar om visies en verwachtingen over de toekomstige inrichting van het accommodatiebeleid.

Wij onderkennen de signalen die de voetbalverenigingen afgeven en stellen voor om deze in het participatietraject vanaf 2026 verder te bespreken. Op die manier kan samen worden gezocht naar werkbare oplossingen die recht doen aan de belangen van de clubs én aan de beleidsdoelen van de gemeente, met oog voor lokale identiteit, eigenaarschap en draagvlak.

De reactie van de samenwerkende Voetbalverenigingen is toegevoegd in bijlage 4.

Deze aanpak zorgt voor transparantie in het proces en waarborgt dat alle reacties – feitelijk, visies en zorgen – worden meegenomen in het vervolgtraject. Zo werken we samen toe naar een toekomstbestendig en breed gedragen accommodatiebeleid.

2.1 Het opstellen van uitvoeringsplannen per kern vraagt tijd en afstemming.

Het proces kan vertragen door bijvoorbeeld uiteenlopende verwachtingen, lokale discussies. Door het proces goed te faseren, te ondersteunen en te monitoren via voortgangsrapportages waarin we ook uw raad meenemen, wordt het risico beheersbaar.

6 Financiën

Voor 2026 en 2027 vragen wij incidentele middelen voor procesbegeleiding, ondersteuning, coördinatie, gerichte haalbaarheidsstudies e.d.. Dit bedrag is onderverdeeld in € 300.000 voor 2026 en € 100.000 voor 2027. In de halfjaarrapportage 2025 is een jaarrekeningresultaat geprognostiseerd van om en nabij € 5 miljoen. Wij stellen voor om vooruitlopend op dit resultaat € 400.000 te onttrekken.

Om per 1 januari 2026 direct te kunnen starten met het vervolgproces stellen wij voor om nu al € 400.000 te onttrekken uit de Algemene Reserve en deze bij de besluitvorming van de jaarrekening 2025 weer terug te storten in de Algemene Reserve.

Genoemde mutaties zijn verwerkt in begrotingswijziging 2026-03.

De eerder vastgestelde taakstellende bezuiniging van € 100.000 is niet haalbaar in 2026 en 2027 omdat de uitvoeringsplannen nog moeten worden gemaakt. We hebben deze bezuiniging daarom pas vanaf 2028 opgenomen in lijn met eerdere besluitvorming in de raad om de structurele inkomsten en uitgaven van de gemeente beter in balans te brengen. Als we de bezuiniging nu geheel zouden laten vervallen zorgt dat voor een groter begrotingstekort in meerjarig perspectief.

Fiscale aspecten zijn in dit stadium nog niet aan de orde.

7. Eerdere besluitvorming

In het najaar van 2024 is gestart met de actualisatie van het accommodatiebeleid, inclusief externe analyse en scenarioverkenning. In juni 2025 zijn de inhoudelijke uitgangspunten voor het accommodatiebeleid vastgesteld door ons.

Op 7 november 2023 heeft uw raad de begroting 2024 vastgesteld, waarin een structurele besparing van €100.000 vanaf 2026 is opgenomen.

8. Communicatie

Terugkijken

In de voorbereidende fase van het accommodatiebeleid is er een intern projectteam samengesteld met beleidsmedewerkers en adviseurs van verschillende afdelingen.

In juni 2025 hebben wij een brede bijeenkomst georganiseerd met exploitanten en beheerders van maatschappelijke accommodaties. Tijdens deze sessie is waardevolle input opgehaald over het gebruik, de knelpunten en de kansen voor toekomstig beleid. In september 2025 is de nota gepresenteerd aan vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, dorpsraden en uw raad. Deze presentatie markeerde het einde van de analysefase en het begin van het participatieve vervolgtraject.

Vooruitkijken

Vanaf 2026 start een intensief participatieproces per kern, waarin gemeente en gemeenschap samen uitvoeringsplannen opstellen. Dorpsgesprekken vormen het hart van dit traject. Inwoners, verenigingen, stichtingen en gebruikers van accommodaties worden actief betrokken bij het formuleren van lokale behoeften, prioriteiten en keuzes.

De participatieaanpak is gericht op:

- Dialoog en co-creatie: inwoners denken mee over de toekomst van hun voorzieningen.

- Toegankelijke communicatie: via fysieke bijeenkomsten, (digitale) platforms en gerichte uitnodigingen.
- Transparantie en terugkoppeling: uitkomsten van gesprekken worden gedeeld en vertaald naar concrete uitvoeringsplannen, die aan de raad worden voorgelegd inclusief financiële onderbouwing.

De centrale boodschap: samen bouwen aan toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen, met ruimte voor maatwerk, lokale identiteit en gedeeld eigenaarschap.

9. Planning en uitvoering

De richtinggevende nota wordt in december 2025 aan de raad voorgelegd, waarna in het eerste kwartaal van 2026 dorpsgesprekken starten. In samenwerking met de gemeenschap worden per kern uitvoeringsplannen uitgewerkt (Q2–Q3 2026), die vanaf het derde kwartaal gefaseerd en voorzien van financiële onderbouwing ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

Monitoring vindt plaats via de reguliere Planning & Controlcyclus.

Fase	Globaal tijdspad	Betrokken partijen
Vaststelling richtinggevende nota accommodatiebeleid	December 2025	Gemeenteraad
Start dorpsgesprekken per kern	Q1 2026	Procesbegeleider en projectteam gemeente
Uitwerking uitvoeringsplannen met gemeenschap	Q1 – Q4 2026	Gemeente en lokale gemeenschap
Evaluatie uitvoeringsplannen inclusief proactief informeren gemeenteraad	Q1 – Q2 2027	Procesbegeleider, projectleider en college
Structurele evaluatie van het proces	Vanaf 2026	Procesbegeleider en projectleider
Monitoring voortgang (inhoud + middelen)	Continu (P&C-cyclus)	College / projectleider

10 Privacy

In het kader van dit voorstel worden geen persoonsgegevens verwerkt. Tijdens de dorpsgesprekken en participatieactiviteiten wordt gewerkt met open uitnodigingen en vrijwillige input. Er worden geen persoonsgegevens gekoppeld aan beleidskeuzes of uitvoeringsplannen.

In de nota worden wel namen van verenigingen en maatschappelijke organisaties genoemd. Deze verwijzingen zijn gebaseerd op openbare informatie en hebben uitsluitend een informatief karakter. Er worden geen individuele leden, contactpersonen of persoonsgegevens opgenomen of

verwerkt. De vermelding van organisaties is bedoeld om inzicht te geven in het huidige gebruik van accommodaties en vormt geen verwerking in de zin van de AVG.

11 (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

- Nota Ontwikkeling maatschappelijk vastgoed Roerdalen 2014 – 2025.
- Coalitieprogramma Roerdalen 2022–2026 – “Samen leven, samen doen”: investeren in vitale dorpen en voorzieningen.
- Programmabegroting 2025 – thema leefbaarheid, maatschappelijke participatie en toekomstbestendige infrastructuur.

12 Bijlagen

1. Richtinggevende nota “Accommodatiebeleid Roerdalen 2025–2035”
2. Raadsbesluit
- 3a Reactie samenwerkende Dorpshuizen
- 3b Brief Apollo Vitaal
- 3c Reactie Dorpshuizen op brief Apollo Vitaal
- 4 Position Paper
- 5 Reactie samenwerkende Voetbalclubs
- 6 Begrotingswijziging nr. 2026-03

Sint Odiliënberg, 28 oktober 2025

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris,

De burgemeester,

ing. L.H.C. Bijl

Ing. J.M.A. van Agtmaal